

ע"פ 2909/19 - אמג'ד אשקר נגד מדינת ישראל

בית המשפט העליון

ע"פ 2909/19

לפני:

כבוד הנשיאה א' חיות

המערער:

אמג'ד אשקר

נגד

המשיבה:

מדינת ישראל

ערעור על החלטת בית המשפט המחוזי בירושלים מיום
15.4.2019 בת"פ 15902-09-18 אשר ניתנה על ידי
כבוד השופטת ד' כהן-לקח

בשם המערער:

עו"ד מוחמד רחאל

פסק-דין

ערעור על החלטת בית המשפט המחוזי בירושלים (השופטת ד' כהן-לקח) מיום
15.4.2019 בת"פ 15902-09-18, שלא לפסול עצמו מלדון בעניינו של המערער.

1. נגד המערער ונאשם נוסף, אשר שירתו באותה עת כשוטרי מג"ב, הוגש כתב אישום מתוקן המייחס להם ביצוע עבירות של שוד מזוין ושימוש לרעה בכוח המשרה במהלך שירותם. בדיון שהתקיים ביום 28.1.2019 טען סנגורו של המערער כי כתב האישום פגום במובן זה שעובדותיו מבססות לכל היותר עבירה של גניבה ולא עבירה של שוד. המשיבה, מנגד, טענה כי עובדות כתב האישום עולות כדי ביצוע עבירת שוד והפנתה למקרה אשר לטענתה דומה בנסיבותיו לעניינו של המערער (ע"פ 1795/06 יוספי נ' מדינת ישראל (24.7.2006) (להלן: עניין יוספי)). בדיון שהתקיים ביום 4.4.2019 שב המערער באמצעות בא כוחו החדש על טענתו המקדמית הנ"ל. כפי שעולה מפרוטוקול הדיון, צוין באותו השלב כי בית המשפט "מעיר הערותיו לענין הטענות המקדמיות והיכולת להכריע בהן בשלב זה בעוד טרם נשמעו הראיות" והמערער הודיע בתגובה כי הוא שומר את טענותיו לשלב שלאחר שמיעת הראיות.

2. בסמוך לאחר מכן הגיש המערער בקשה לפסילת בית המשפט מלהמשיך ולדון בעניינו, וזאת בשל מספר התבטאויות שייחס למותב. המערער טען כי דעתו של בית המשפט נעולה נגדו, שכן בדיון ביום 4.4.2019 פנה לסנגורו ואמר "אדוני קרא את יוספי? אדוני מכיר את יוספי?" וכן "אדוני, יש הלכה בעליון שמחייבת אותי". לטענת המערער, בית המשפט הוסיף ואמר לסנגורו "אדוני, חבל על הזמן"; "אדוני מבין שלא כדאי שהעדים יבואו"; ו"לך תיפגש עם התביעה ותנסו אולי למחוק אישומים בשל טענות לראיות, אבל אני לא רואה שינוי של עבירת השוד לעבירה אחרת". המערער הוסיף וטען כי האווירה שנוצרה בדיון בעקבות דבריו של בית המשפט הובילה לכך שכל הנוכחים הסיקו כי נסיבות עניינו של המערער זהות לנסיבות פסק הדין בעניין יוספי ועל כן עדיף למערער להגיע להבנות עם המשיבה.

3. ביום 15.4.2016 דחה בית המשפט את בקשת הפסלות. בית המשפט ציין כי שתי ההתבטאויות הראשונות נאמרו על רקע חילופייצוגו של המערער. הובהר, כי הטענה המקדמית שהעלה בא כוחו החדש של המערער לא כללה התייחסות לפסק הדין בעניין יוספילמרות שהצדדים שטחו את טענותיהם ביחס אליו בדיון הקודם שהתקיים ביום 28.1.2019. על כן הסב בית המשפט את תשומת הלב לקיומו של פסק דין זה. באשר להתבטאויות הנוספות, נקבע כי אלה צוטטו בבקשה כשהן מנותקות מכל הקשר ובכך הן חוטאות למציאות. בית המשפט ציין כי המשפט "חבל על הזמן" או משפט דומה לו נאמרו לבא כוח המערער בהקשר של הצורך בקידום ההליך התלוי ועומד מזה מספר חודשים ללא התקדמות. שתי ההתבטאויות האחרונות, כך נקבע, נגדו לדיון שנערך מחוץ לפרוטוקול בעקבות הערות המותב ביחס לטענותיו המקדמיות של המערער. בית המשפט ציין כי בחלק זה של הדיון שוחחו הצדדים ביניהם בניסיון לבדוק אפשרות למתווה מוסכם, ובהמשך לכך ביקש המערער כי בית המשפט יתיר לו להגיש את תשובתו לכתב האישום בסמוך לדיון הבא כדי להספיק לשוחח קודם לכן עם ממונה מטעם המשיבה. עוד צוין, כי המערער הציע להודות בחלק מעובדות כתב האישום ולמקד את הטענות בסוגיית משמעות המשפטית. משהמשיבה עמדה על כך שעבירת השוד תיוותר בכתב האישום, הציע המותב לצדדים לבחון אפשרות למחיקת אישומים במסגרת מתווה מוסכם. בית המשפט הדגיש כי מדובר היה בכיוון חשיבה כללי בלבד שהוצע לצדדים לקראת ההידברות המתוכננת ביניהם וכי האמירות שיוחסו למותב – אשר הוא כלל לא זוכר אם אכן נאמרו על ידו – אינן מהוות נקיטת עמדה לגופו של הליך. הודגש כי בית המשפט אמר מספר פעמים במהלך הדיון כי הוא נכון לשמוע את העדים ככל שיהיה בכך צורך. עוד הבהיר בית המשפט כי בשום שלב בדיון הוא לא התבטא במישרין או בעקיפין, ואף לא במרומז באשר למישור העונשי ולא גיבש כל דעה בהליך.

4. מכאן הערער דן בו שב המערער על טענתו כי התנהלותו של בית המשפט במהלך הדיון והדברים שאמר מעידים על משוא פנים ועל כך שבית המשפט אינו אובייקטיבי. לטענת המערער, המותב הוציא את ההתבטאויות המתוארות מן הפרוטוקול, ופעולה זו לבדה עולה כדי הטיית המשפט לטובת המשיבה. המערער מלין על האופן שבו נהג בית המשפט כלפי סנגורו במהלך הדיון, ולטענתו אף בכך יש כדי להעיד כי בית המשפט מצדד בעמדת המשיבה.

5. לאחר שעיינתי בערעור על נספחיו באתי לידי מסקנה כי דינו להידחות. כבר נפסק כי רק במקרים נדירים בהם התבטאויות בית המשפט הן בעלות אופי מובהק ונחרץ המלמד על "נעילת" דעתו של המותב הן יוליכו אל המסקנה כי קם חשש ממשי למשוא פנים מצידו (ע"פ 8544/17 לוי נ' מדינת ישראל, פסקה 7 (7.11.2017)). איני סבורה כי במקרה דנן עלה בידי המערער להצביע על קיומו של חשש ממשי כזה למשוא פנים. בית המשפט תיאר בהחלטתו את הרקע להתבטאויות שיוחסו לו והסביר, בין היתר, כי הדברים נאמרו בדיון שנערך מחוץ לפרוטוקול בעקבות הערותיו ובנוגע לחילופי הדברים בין הצדדים בדבר האפשרות להגיע למתווה מוסכם. בית המשפט הבהיר כי הוא לא גיבש דעה בסוגיה כלשהי הנוגעת למערער וכי הוא נכון לשמוע את העדים, וחזקה עליו שכך יעשה.

אשר על כן, הערער נדחה.

ניתן היום, ל' בניסן התשע"ט (5.5.2019).

ה נ ש י א ה
